

MĚSÍČNÍK
PRO OBČANY VYSOČINY
ROČNÍK 7 ČÍSLO 9
Září 2010

Náklad 222 500 výtisků
www.kr-vysocina.cz

Kraj Vysočina

PSYCHOCENTRUM

– manželská a rodinná poradna kraje Vysočina, p.o.

ve spolupráci s Krajským úřadem kraje Vysočina
si Vás dovoluje pozvat na odborný seminář dne 7. října 2010
konaný v rámci týdne sociálních služeb

Místo konání: Krajský úřad kraje Vysočina; místnost č. 3.15 – 3.16

Dopolední program
10.00 – 12.00 hodin

- zahájení
- prezentace Psychocentra – MPR kraje Vysočina
- přednáška PhDr. Bažantové: Využití imaginace v pomáhajících profesích

Odpolední program
13.00 – 15.00 hodin

- prezentace Intervenčního centra kraje Vysočina
- přednáška Mgr. Lamelové: pomoc osobám, které mají problémy s agresí ve vztazích

Zamyšlení nad kantořinou

S tím, jak se mluví o možném zlepšení ohodnocení práce učitelů, objevují se kromě pochopení a podpory těchto snah zase laické diskuse o tom, jak učitelé pracují kratší

dobu než jiní, jak si užívají prázdnin a vůbec, co vlastně chtějí. Když je ta kantořina tak výhodná, jak ti „hodnotitelé“ uvádějí, proč tolik tisíc učitelů jsou jen bývalí kantoři? Nejednou odešli ti nejlepší a mimochodem – v různých profesích se výborně uplatňují. Není to škoda?

Chápu, že pro nezasvěcené může pedagogická činnost vypadat jako pohodlná živnost – hlavně časově. Všichni jsme zažili, že ten učitel (či častěji spíše učitelka) se jen prochází po třídě, něco povídá a je neomezeným vládcem nad námi – nebohými dětmi. Ta zkušenost z náročnosti kantorské práce je zřejmě nepřenositelná. Kdo to nezažil, asi nepochopí, jak je člověk třeba po takových pěti vyučovacích hodinách v kuse vyždímaný. Že pak musí vydechnout, aby se – většinou až večer doma – mohl věnovat opravám a přípravě na další hodiny. Přemýšlela jsem, čím to je. Asi je to i nutností být po celou vyučovací hodinu ve střehu, reagovat na své žáky, přizpůsobovat tempo situaci a jednotlivým reakcím. Upřímně – na koho z vás neustále hledí dvacet až třicet kontrolorů? Ti uznalejší z rodičů zase často přiznají – já bych s nimi nevydržel, já bych je musel... Ale pedagog nemůže jen hlídat a držet na uzdě někdy nezvedenou mládež. Dobrý kantor dává dětem s učením kus sebe a přiznejme si – někteří jedinci umí z jeho osobnosti a elánu dost užít.

Už slyším ty námitky – a co ti špatní učitelé, kteří to s dětmi neumí, jen je okřikují a dusí jejich rozvoj? Prostě v každé profesi najdeme jedince s různou kvalitou, jen v té škole je to pro nás rodiče více bolestné. I když posouzení těchto skutečností je mnohdy pohledem zvenku zkreslené. A cesta ke kvalitě je prostá – nejde o samospasitelné projekty a programy, za něž se už v našem školství vydaly miliardy a které často přinesly učitelům pouze další byrokracii a zbytečnou práci pro práci, jež i ty nadšence jen otráví. V kantořině jako nikde jinde záleží na konkrétních osobnostech. Pokud se postavení učitelů opravdu zlepší (a nejde jen o finance), bude vytvořen předpoklad, že budou vyrůstat a zůstávat ve školství schopní kreativní pedagogové. A jen od nich se může odvíjet zlepšení celkové vzdělanosti a v návaznosti na to – s jen trochou nadsázky řečeno – i budoucnosti tohoto národa.

RNDr. Marie Kružiková
radní kraje Vysočina pro školství, mládež a sport
(nezávislá za ČSSD)

Hejtmán přivítal prvnáčky v Puklicích

První školní den byl pro čtrnáct prvnáčků v Puklicích u Jihlavy výjimečný, navštívil je Jiří Běhounek (nez. za ČSSD), hejtmán kraje Vysočina. Ten v obci se šesti sty obyvateli zahájil nový školní rok.

Po hymně, slavnostním přivítání celé školy a proslovech zamířil Jiří Běhounek do první třídy, kde se osobně pozdravil se všemi prvnáčky a popřál jim ty nejuspěšnější kroky za vzděláním.

Do základních škol nastoupilo na Vysočině letos více než 42 tisíc žáků a téměř 25 tisíc studentů do středních škol.

Pokračování na straně 3

Prvnáčky v Puklicích u Jihlavy přivítal do školních lavic hejtmán Jiří Běhounek.

2 Na úřady a do škol pěšky
Nejen úředníci a politici nechali ve středu 22. září auto doma

3 Kam se starým mobilem?
Tisíce starých mobilních telefonů čekají na recyklaci

4 Jubilejní a bohatší
Na veletrh do Havlíčkova Brodu se chystají desítky českých spisovatelů

5 Roštejn nejen památkou
Dominanta Jihlavska vítá také milovníky různých hudebních žánrů

Prezidentský pár objevoval už potřetí krásy Vysočiny

Prezident Václav Klaus s manželkou Livií absolvoval v září třídenní návštěvu kraje Vysočina. Na pozvání hejtmana Jiřího Běhounka navštívil několik měst a kromě besed se zástupci měst a obyvateli zhlédl turisticky zajímavá místa a poznal tradiční výrobní podniky.

Návštěvu zahájil prezidentský pár ve městech na řece Sázavě. Po Ledči zavítal do Světlé, kde si prohlédl místní sklárny. „Jsem moc rád, že se ve Světlé znovu, i když v menší podobě, obnovilo sklářské řemeslo,“ podotkl po exkurzi ve zdejší sklárně Václav Klaus. Jeho manželka si dokonce zakoupila jeden z výrobků a dodala, že jejich první nápojový soubor byl právě ze Světlé. Poté se delegace přesunula na poutní místo Křemešník, do Pelhřimova, do Černovic, a den zakončila jazzovým koncertem na hradě Roštejn.

Druhý den návštěvy Vysočiny začal prezident Klaus na Krajském policejním ředitelství Policie ČR v Jihlavě,

Václav Klaus a Jiří Běhounek při návštěvě města skla – Světlé nad Sázavou, prezident věří v budoucnost sklářství v regionu

kde se setkal s novým vedením a prohlédl si operační středisko. Dále zamířil na kozí farmu do Ratibořic, do Jemnice a Nové Říše. Večer se prezidentský pár vrátil do krajského města, kde povečeřel s účastníky

vzpomínkové akce k 70. výročí Bitvy o Británii.

Poslední den návštěvy se Václav Klaus setkal se zástupci kraje Vysočina, navštívil jihlavské gymnázium a prohlédl si krajské město. Závěr dne i celého nabitého

třídenního programu strávil prezidentský pár v Novém Městě na Moravě a v Netiši. „Na Vysočině se mi líbí, člověk si zde uvědomí, jak je to krásná končina,“ uzavřel Václav Klaus.

Více na straně 8
text: Ondřej Rázl foto: Michaela Poláková

Před 70 lety se bili o Británii

V předvečer výročí první čistě letecké bitvy v dějinách válek – Bitvy o Británii – 14. září připravil kraj Vysočina společně s Czech Spitfire Club v Horáckém divadle vzpomínkové setkání s legendami válečného nebe. Vzdušný prostor Británie před 70 lety bránili i Karel Kuttelwascher, Vilém Göth nebo Imrich Gablech. S rodinnými příslušníky i pamětníky se u příležitosti své návštěvy na Vysočině setkal také prezident České republiky. Českoslovenští stíhači zařazení v československých, britských a polských jednotkách tvořili 4 % stavu britského stíhacího letectva. Stejný čtyřprocentní podíl získali na jeho úspěchu.

Českoslovenští piloti provedli během tříměsíční bitvy o Británii 40 370 letů v celkovém čase 96 337 operačních hodin. Sestřelili 204 letouny jistě, 68 pravděpodobně, 131 letadel poškodili.

Bombardovací letci shodili na nepřátelské cíle 1218 tun trhavých pum a 92 925 kusů zápalných pum. Pět set pět československých letců padlo nebo

zůstalo nezvěstných. Dalšíh 206 pilotů bylo zraněno nebo zahynulo při výcviku, zajato bylo 52 pilotů.

Permanentní přítomnost československých pilotů v bojích přispěla k naplnění toho, čemu se říkalo

Československá věc. „Bez osobního nasazení československých stíhacích letců a týmu statečných, kteří zajišťovali servis na zemi, by možná druhá světová válka nabrala jiný směr. Můžeme se jen domnívat, co by bylo dnes, kdyby

Na fotografii zdraví hosty vzpomínkového setkání Imrich Gablech

nebylo Bitvy o Británii,“ uvedl v úvodu setkání hejtmán kraje Vysočina Jiří Běhounek.

Jeden z mála žijících pamětníků legendárních leteckých soubojů nad Británií plukovník Imrich Gablech se vzpomínkového setkání osobně účastnil. Držitel nejvyššího státního vyznamenání České republiky – řádu Bílého lva – působil jako dispečer letového provozu, Po únorovém převratu byl perzekuován komunisty. Pozvání mezi pamětníky přijaly i dcery legendárního brigádního generála Karla Kuttelwaschera Mari Rowe a Vee Darlington, které žijí v Londýně. Na plukovníka Viléma Götha, který padl ve vzdušném prostoru nad Tenderdenem 25. října, zavzpomínal jeho synovec Čestmír Göth.

text: Anna Chudobová foto: Luboš Pavlíček

„Nikdy v dějinách lidských střetnutí nevděčilo takové množství lidí za tak mnohé tak malé hrstce jednotlivců...“

Sir Winston Leonard Spencer-Churchill,
Bitva o Británii

Petr Krčál: Na co se máme těšit u sociálních služeb

V součas-ném návrhu minister-stva práce a sociál-ních věcí se ve státním rozpočtu

na rok 2011 objevuje pouze něco přes šest miliard korun pro oblast provozování sociálních služeb. Na udržení současné sítě sociálních služeb, do kterého jsou zapojeny nejenom kraje, ale i obce a města a nestátní neziskové organizace, je přitom potřeba minimálně sedm miliard korun. Kde budou provozovatelé sociálních služeb brát na služby pro zdravotně handicapované? To dnes nikdo neví. A otázka je v současné době více jak dost. Budou sociální služby předmětem vládních škrťů a zažijí opět léta nestability?

Financování sociálních služeb se v příštím roce může stát pro jednotlivé kraje noční můrou, protože s výrazně zkrácenými finančními zdroji z ministerstva práce a sociálních věcí se nedají normálně provozovat. Celostátně již dnes chybí v sociálních službách ještě minimálně jedna miliarda korun, další prostředky budou krajům chybět s ohledem na zvýšení platů pracovníků v sociální péči, a to pokud se začne naplňovat nově schválený katalog prací. Ani na ty jim totiž stát prostředky neposlal. Mnoho krajů v celé ČR tak může zvažovat redukci v oblasti sociálních služeb pro zdravotně postižené, staré a jinak handicapované občany.

Kraje se zde obávají, že – ač je všeobecně známo, že jakákoliv částka pod 7 mld. je nedostatečná pro udržení potřebné úrovně poskytování sociálních služeb – nová vláda přesto přijde pro tuto oblast s částkou podstatně nižší a prakticky likvidační. V živé paměti je totiž pokus Topolánkovy vlády z roku 2009, kdy do rozpočtu MPSV byla tehdejšímu ministrovi Nečasovi dána na tyto účely zcela nedostatečná výchozí částka 4,5 mld. Již v březnu 2009 pod tlakem kolabujících sociálních služeb kraje zahájily vyjednávání s vládou o navýšení financí, které pak bylo i přijato ve výši 1,5 mld., na celkových 6 miliard!

To však nebyl konec a po pádu této vlády již v září byla nová úřednická vláda nucena tuto částku navýšit o dalších 900 mil. S některými podporami na konci roku 2009 pak celková částka činila cca 7 mld. Kč. Pozitivem byl fakt, že úřednická vláda se z těchto problémů poučila a při přípravě rozpočtu na rok 2010 společně s kraji v parlamentu prosadila do rozpočtu částku okolo 7 mld. rovnou, čímž se situace v sociálních službách letos uklidnila a stabilizovala.

Pro rok 2011 je zatím schválena pouze celková výše kapitoly MPSV a na jejím konkrétním dělení se usilovně pracuje. Kraje věří v rozumný přístup jak nového ministra, tak i premiéra, který tuto problematiku jako předchozí ministr práce a sociálních věcí dobře zná.

Kraje ze státního rozpočtu na sociální služby žádné další peníze nedostávají a proto nemají zdroje, ze kterých by tyto služby mohly při současném výrazném propadu svých příjmových částí rozpočtů spolufinancovat. Jaký bude tedy rok 2011 pro sociální služby, pro handicapované, nemocné a jinak zdravotně postižené spoluobčany?!

Petr Krčál (ČSSD)
radní kraje Vysočina pro sociální oblast

Na úřad a do škol bez aut také na Vysočině

Ve středu 22. září se řada úřadů a škol Vysočiny zapojila do akce Na úřad a do škol bez aut.

„Nechali jsme auta doma a do práce nebo do školy vyrazili pěšky, na kole nebo veřejnou dopravou, tedy způsobem, který je šetrný k životnímu prostředí,“ řekl Martin Hyský (ČSSD), radní Zdravého kraje Vysočina. V loňském roce se obdobné aktivity na krajském úřadě zúčastnilo 51 úředníků a způsobem dopravy šetrným k životnímu prostředí urazili téměř 980 km.

V letošním ročníku se do akce zapojily také některé obce a školy.

Den bez aut je každoročně ve dnech 16. září až 22. září součástí celoevropské kampaně s názvem Evropský týden mobility (ETM), v ČR se koná v letošním roce po deváté. Tématem letošního ročníku kampaně byla Doprava a zdraví, konkrétní akce ve městech probíhají pod heslem Prodluž si život – buď aktivní!.

Mezi více než osmdesáti městy a obcemi, která se ke kampani Evropský

Tak takhle by měly vypadat ulice bez aut. Alespoň ve středu 22. září se o tento vzhled svých měst snažili všichni, kteří přistoupili na den bez aut...

týden mobility v ČR letos přihlásila, patřila na Vysočině Třebíč, Jihlava, Velké Meziříčí, Telč, Havlíčkův Brod a Bystřice nad Pernštejnem.

„Termín udržitelná doprava znamená, že by se doprava neměla podílet na vyčerpávání přírodního bohatství, na ničení životního prostředí a na negativních

trendech v sociální a ekonomické oblasti. Zdánlivý rozpor u termínu udržitelná doprava, která ve značné míře přispívá k vyčerpávání přírodního bohatství a k řadě dalších negativních jevů, může snadno svádět k rezignaci nad možným příspěvkem jednotlivce v této oblasti. Technické záležitosti ohledně vývoje dopravních prostředků a posilování infrastruktury sice nemůže jednotlivec ovlivnit, přesto však má každý možnost nějakým způsobem přispět k udržitelné dopravě i na Vysočině. Je jasné, že preferovat hromadnou dopravu, jízdu na kole či chůzi pěšky před individuální automobilovou dopravou nemusí být vždy snadno proveditelné, ale každá snaha se cení,“ uzavřel Martin Hyský.

text a foto: Milan Pilař

Rodinné pasy na Vysočině získávají oblibu

Držitelé rodinných pasů si srpnové setkání na Šiklově mlýně užili

Ve druhé polovině srpna se sešli držitelé rodinných pasů ve westernovém městečku Šiklův mlýn u Zvole nad Pernštejnem.

Vítané byly i rodiny, které zatím nejsou členy zájmové skupiny využívající mimo jiné slevové karty. Pořadatelé vždy počítají s registrací pro zájemce i v místě konání plánovaných akcí.

„Projekt rodinných pasů se těší na Vysočině poměrně velké oblibě. Dnes je má už na osm tisíc uživatelů, kteří využívají slev v oblasti sportu, kultury a dalších volnočasových aktivit. Kraj Vysočina obdržel z evropských finančních zdrojů téměř 13 milionů korun na rozšíření nabídky pro rodiny s dětmi na Vysočině, ale i na propojení rodinných pasů s Dolním Rakouskem,“ uvedl Petr Krčál (ČSSD),

radní kraje Vysočina a patron projektu.

Rodinné pasy jsou projektem podporujícím rodiny s dětmi. Jeho podstatou je systém slev a výhod pro děti do osmnácti let s rodiči. V současnosti projekt funguje v Jihomoravském kraji, v kraji Vysočina, v Olomouckém kraji, Pardubickém kraji, Zlínském kraji, Ústeckém kraji a Královéhradeckém kraji a nová je možnost využití slev i v Praze.

Zájemci se mohou do projektu zapojit zdarma a na základě registrace získají rodinné pasy. Podmínkou je trvalé bydliště v zapojeném kraji a alespoň jedno dítě do osmnácti let. Slevy pak mohou využívat nejen na území celé České a Slovenské republiky, ale také v Dolním Rakousku.

text: Milan Pilař foto: archiv kraje Vysočina

Demografický pokles postoupil do středních škol

Demografický pokles, se kterým se v uplynulých letech musely vyrovnat základní školy, se posunuje do středoškolského vzdělávání. Množství možných zájemců o studium klesá. Počet zápisových lístků, kterými uchazeči potvrzují svůj zájem o střední školu, byl na Vysočině v červnu 2010 o 850 nižší než v červnu 2009. Lze očekávat, že ještě větší bude rozdíl mezi středoškolskými prvky a odcházejícími absolventy.

„Pro ředitele škol by tento vývoj neměl být překvapením, protože odpovídá už několik let avizovanému demografickému vývoji,“ hodnotí situaci Kamil Ubr z krajského odboru školství, mlá-

deže a sportu. Pokles počtu patnáctiletých bude pokračovat ještě několik let, než nastane oživení. Jejich minimum se očekává v roce 2017 – o 34 % méně než ve srovnávacím roce 2005.

Podle analýzy odevzdaných zápisových lístků se pokles promítá do všech typů středoškolského vzdělávání. Snížil se zájem o víceletá gymnázia a mnohá z nich si už žáky příliš nevybírají,

z finančních důvodů přijímají téměř každého uchazeče. Některá gymnázia jsou tak stále více spíše alternativou základní školy než centrem rozvoje mimořádného talentu.

Je pravděpodobné, že tento mimořádný pokles počtu žáků bude mít výrazné dopady do organizace vzdělávání (např. zřejmě poroste počet víceoborových tříd) a do efektivity využívání nemovitostí a vybavení středních škol.

Situaci pozorně sledují i krajské radnice na Vysočině. Rozhodli o zpracování studie, která na základě známých údajů, předpokladů a informací ředitelů škol odhaduje celkový vývoj v příštích deseti

letech (www.kr-vysocina.cz, sekce školský portál).

„Počet narozených je jasný, uložili jsme tedy odboru školství, aby připravil návrhy možných opatření k řešení dopadů poklesu počtu žáků, a v okamžiku, kdy budou k dispozici, budeme o nich diskutovat,“ uzavírá Marie Kružiková (nez. za ČSSD), krajská radní pro školství.

text: Milan Pilař

Bezpečnost především! I na internetu...

V současné době existuje celá řada internetových portálů se zaměřením na internetovou bezpečnost. I na stránkách měsíčníku Kraj Vysočina se budeme v následujících číslech věnovat vybraným hrozbám a nástrahám, které se skrývají za nevinně vyhlížejícím monitorem vašeho počítače po připojení k internetu. Strukturované informace, varování a rady, jak se nestát obětí internetové kriminality nabízí například projekt Bezpečný internet, který vznikl za podpory Policie České republiky. Na stránkách www.bezpecnyinternet.cz se dozvíte, jak zvýšit svoji bezpečnost při užívání sociálních sítí, internetového bankovníctví nebo při tvorbě hesel pro přístup k různým typům účtů. „Opatrnost vždy, když jste na internetu, je základním předpokladem toho, abyste neutrpěli újmu, ať již osobní, finanční či technickou u vašeho počítače. Zkrátka – co neznám, čemu nerozumím, na to neklíkám!“ doplnil krajský zastupitel Jaroslav Hulák (KDU-ČSL).

Měsíčník Kraj Vysočina čtenářům už v příštím říjnovém vydání nabídne internetovým začátečníkům základní poučení,

a třeba i seniorům zaměřeným na ochranu vlastního soukromí. „Kraj jako zřizovatel středních škol a provozovatel sítě ROWA-Net bere bezpečnostní hrozby internetu vážně. Pokud nebudou bezpečnostní rizika internetu zařazena do vzdělávacího procesu škol centrálně, pak to našim školám doporučíme. Výbrani pedagogové již prošli

základním školením internetových rizik a v současné době ve spolupráci s příspěvkovou organizací Kraj Vysočina Education rozbíháme sérii školení k této problematice včetně akreditace specializovaného kurzu,“ uvedl krajský radní pro oblast informatiky Zdeněk Ryšavý (ČSSD).

text: odbory informatiky Krajského úřadu v Jihlavě

Několik rad, jak bezpečně používat internet

1. Chovejte se jako na veřejnosti, nikdy nevíte, kdo a co vás sleduje.
2. Nebuďte důvěřiví, pochybujte, ověřujte!
3. Vytvořit podvrh nebo něco škodlivého je na internetu mnohdy jednodušší než něco hodnotného. Proto je na internetu často víc nesmyslů než smysluplných informací.
4. Nevěřte příliš snadným řešením a rychlému zisku peněz.
5. Osobní údaje sdílejte jen na velmi dobře prověřených místech.
6. Pracujte na kvalitně zabezpečeném počítači.
7. Nejste-li si jisti, jestli je něco bezpečné, raději to nedělejte nebo se obraťte na odborníky.
8. Mluvte o internetu nebo ještě lépe na internetu se svými dětmi!
9. Programy a data někdo musel vytvořit a něco to stálo.
10. Na internetu se ten, kdo to umí, schová lépe než v hustém lese. A těch, kdo to umí, je stále víc.
11. Na internetu se nejvíce cení pověst, soukromí a až pak peníze.
12. Počítač a internet najdete i tam, kde byste je vůbec nečekali.

Nové vzdělávací prostory pro studenty

Novou učebnu a stravovací místnost získali studenti gastronomických oborů Obchodní akademie a Hotelové školy v Havlíčkově Brodě.

„Celková rekonstrukce vyšla na 5,2 milionu korun, samotné gastronomické vybavení bylo pořízeno za 1,5 milionů korun. Prostory využijí žáci pro odborný výcvik gastronomických oborů a zároveň jako výdejnu stravy,“ uvedla Marie Kružiková (nezávislá za ČSSD), radní kraje Vysočina pro oblast školství.

Studenti gastronomických oborů se v nových prostorách budou moci setkat s nejmodernější technologií na přípravu jídel.

text a foto: Milan Pilař

Máte doma starý mobil?

Pošlete ho k recyklaci, zapojte se do soutěže a pomozte dětem v pěstounských rodinách!

Podle odhadů se v českých domácnostech nachází pět až osm milionů nepoužívaných mobilních telefonů. Často jde o dosud funkční přístroje, které skončily v šuplíku, protože majitel se rozhodl pro koupi modernějšího telefonu. Recykluje se dnes pouhé procento mobilů. I vysloužilé mobily, stejně jako všechny ostatní staré elektrospotřebiče, však mají svou hodnotu díky druhotným surovinám, které jsou v nich obsaženy. Z každého mobilního telefonu lze znovu využít až 80 % jeho hmotnosti, plasty tvoří 49 %, měď 15 %, cín 1 % a 1 % stříbro. Displej obsahující nebezpečné látky je ekologicky zlikvidován, kovy předány do hutí, plasty převezmou zpracovatelé jako druhotnou surovinu. Každý mobilní telefon si zaslouží recyklaci.

Kraj Vysočina a neziskový kolektivní systém ASEKOL vám teď nabízí jedinečnou příležitost, jak se starého mobilu jednoduše a ekologicky zbavit, a ještě tím pomoci. Pokud je totiž váš nepotřebný

Na začátku je radost z nového mobilního telefonu, na konci věc, která překáží. Odborníci poradí, jak s ní naložit.

telefon ještě funkční, ASEKOL jej repasuje a věnuje občanskému sdružení Pěstounské rodiny kraje Vysočina pro děti, které žijí v různých formách náhradní péče. Takto putovalo přes 220 mobilních telefonů do 25 dětských domovů z celé republiky.

Během října obdržíte do domácnosti obálku, do níž vložíte starý mobilní telefon. Nezáleží na tom, jestli je funkční nebo ne. Funkční mobil bude repasován a nefunkční recyklován. Obálku s telefonem stačí zdarma vhodit do poštovní schránky. Pokud navíc na obálce vyplníte předtištěné údaje, dostanete se do slosování o hodnotné ceny. Můžete získat fotoaparát, navigaci do auta nebo nový mobil. Další sedmnáct účastníků navíc obdrží dobíjecí kupon na 500 korun. Vyhrát tedy může skutečně každý. Slosování proběhne v polovině listopadu. Soutěže se zúčastní každý, kdo obálku do ASEKOLu pošle do 1. listopadu 2010. Telefony však můžete posílat i poté. O obálku si můžete kdykoliv zdarma požádat na stránkách www.venujmobil.cz.

Děkujeme všem, kteří zapojením do akce podpoří ochranu životního prostředí a děti v pěstounských rodinách v kraji Vysočina.

foto: asekol

Zbytečné zdražení elektřiny

Už v roce 2007 se kraj Vysočina začal zabývat problematikou větrných a posléze

i slunečních elektráren. Jihlavské listy tehdy přetiskly můj projev, který jsem jako tehdejší hejtman přednesl v listopadu 2007 ke starostkám a starostům obcí Vysočiny na setkání v Polné. Projev už tehdy obsahoval věty, jež jsou z dnešního pohledu až nepřijemně aktuální: „Zvažte si, jestli tomu tlaku (na stavbu větrných elektráren na územích obcí), který je na vás obrovský, máte podlehnout, nebo vydržet, protože dlouhodobě to je tak, že na tom už dneska všichni ekonomicky proděláváme.“

Nakonec bez přičinění starostek a starostů, ale v důsledku rozhodnutí vlády a parlamentu se Česká republika vydala v podpoře takzvané zelené energie cestou nepřiměřeně vysokých státních dotací, jejichž důsledkem je ohlášené zvýšení cen elektřiny.

Podle oficiální zprávy Energetického regulačního úřadu (ERÚ) se každému zákazníkovi k ceně jedné kilowatthodiny připočte asi 60 haléřů, což i v těch nejstřízlivějších odhadech samo o sobě znamená více než deseti-procentní zdražení ceny elektrické energie.

Právě vysoké státní dotace na podporu výkupu „zelené“ elektřiny mají podle ERÚ zásadní podíl na celkovém růstu regulovaných cen elektřiny. Za růst cen může z největší části fotovoltaika (sluneční elektrárny), omezení se ale zvyšuje i podíl výroby elektřiny z větrných elektráren.

Osobně jsem rád, že kraj Vysočina dlouhodobě drží ve vztahu k výrobě energie z alternativních zdrojů konsistentní a realistické stanovisko, tj. povolovat výrobu energie ze slunečních a větrných elektráren skutečně jenom tam, kde to má smysl (střechy budov, zatížená a devastovaná území apod.).

V každém případě je však třeba se bránit nesmyslnému budování rozsáhlých větrných a fotovoltaičkových parků. Důsledky jejich dnešní výstavby jsou totiž zřejmé: Kromě zbytečného zdražení elektrické energie a rozkolísání celkové velikosti dodávek elektřiny do sítě jde navíc o narušení krajinného rázu a snížení rozlohy zemědělské půdy.

text: Miloš Vystrčil, zastupitel (ODS)

Šance pro vozíčkáře na plnohodnotné cestování vlakem

Denní cesta vlakem je samozřejmostí pro desítky tisíc pasažérů. Každou minutu jich po schůdkách nastoupí do vlakové soupravy desítky a desítky. Moderní ohleduplná společnost vstřícná k jakékoli minoritě hledá způsoby, jak cestování hromadnými prostředky včetně vlaků zpříjemnit i pohybově handicapovaným.

Na Vysočině by se v budoucnu mohly objevit na vybraných zastávkách další dvě plošiny pro vozíčkáře. Jejich výběr bude hodně záležet na dohodě mezi regionálním vedením Českých drah na Vysočině, zástupci konta Bariéry, dále také na městech a obcích a kraji Vysočina. Každý ze jmenovaných zná problematiku cestování po dráze z jiného úhlu, a tak lze předpokládat, že konečný výběr umístění plošin bude šťastný a přesný.

„Vše závisí pouze a jen na financích. Předpokládám, že nikdo z partnerů se nebude bránit akci podpořit a přispěje na dobrou věc. Bez společného přístupu by se nemuselo podařit tento projekt dotáhnout k úspěšnému konci,“ varoval Libor Joukl (ČSSD), krajský náměstek pro oblast dopravy.

text: Milan Pilař

Vývoj rozpočtu kraje zatím příznivý

Rozpočet kraje Vysočina pro letošní rok, který zastupitelé schválili s celkovými zdroji a výdaji ve výši 8,2 miliardy korun, vykazoval ke konci srpna o 338 milionů korun vyšší příjmy z daní, než se původně předpokládalo.

Podle slov Vladimíra Novotného (ČSSD), krajského náměstka pro finance, byl letošní krajský rozpočet kvůli hospodářské krizi sestavený jako úsporný na úrovni roku 2006. Přestože jsou v současnosti čísla pozitivní, neplánuje podle Vladimíra Novotného vedení kraje zvyšování výdajů. „Není jisté, zda se vývoj hospodaření udrží až do konce roku,“ argumentuje Vladimír Novotný.

Ke konci srpna bylo na účtech kraje 77,5 procenta z 3,2 miliardy korun očekávaných ročních příjmů z daní, což je v porovnání s minulým rokem o tři procenta více. O případném zařazení dalších akcí do rozpočtu se bude rozhodovat až ke konci roku.

text: Milan Pilař

Hejtman přivítal prvňáčky v Puklicích

Dokončení ze strany 1

„Počet žáků na základních školách zůstává oproti loňskému téměř nezměněný. Naopak na středních školách tisíc žáků ubylo. Snažíme se dělat všechno pro to, aby mladí lidé měli zájem o vzdělávání především na středních školách v našem kraji,“ říká

radní kraje Vysočina pro oblast školství Marie Kružíková (nez. za ČSSD).

Školáky kromě hejtmána vítali i ostatní představitelé kraje Vysočina. Náměstek hejtmána Libor Joukl (ČSSD) zahájil školní rok v Příbyslaví, Marie Kružíková se nejdříve vydala do Základní školy v Brtnici a poté

na Střední technickou školu v Třebíči. Radní pro oblast sociálních věcí Petr Krčál (ČSSD) zavítal do Rozsoch na Žďársku a radní pro oblast informatiky, životního prostředí a územního plánování Zdeněk Ryšavý (ČSSD) vítal prvňáčky na Základní škole v Okříškách.

text: Ondřej Rázl foto: Šárka Bocksneiderová

Při prvním dni ve škole v Puklicích na Jihlavsku doprovodili malé žáčky také jejich rodiče

Regionální potraviny chutnají doma i za hranicemi kraje

Josefa Matějka (ČSSD), radního kraje Vysočina vítali v Pelhřimově chlebem a solí

To nejlepší z produkce krajských zemědělců a potravinářů z Vysočiny mohli ochutnat návštěvníci srpnového agrosalonu Země živitelka v Českých Budějovicích. Letošní ročník největší hospodářské výstavy věnovali pořadatelé především prezentaci regionálních potravin. „Zaznamenali jsme obrovský zájem o tradiční pečené placky nebo ručně stloukané máslo z čerstvé smetany,“ pochválil výběr krajského menu Josef Matějka (ČSSD), krajský radní pro lesní

a vodní hospodářství a zemědělství.

V duchu dobrého regionálního jídla se nesl i v pořadí pátý agrární a potravinářský den v Pelhřimově začátkem září. Jeho uspořádání podpořilo více než padesát organizací včetně kraje Vysočina a města Pelhřimov. „Jsem velkým fandou regionální zemědělské produkce. Jsem přesvědčen, že se vyplatí připlatit si řádově jednotky korun za kvalitní regionální potraviny. Měli bychom více dbát na patriotismus, který navíc v tomto případě výborně chutná,“ nechal se slyšet Josef Matějka.

Veřejnost na krajské akci v Pelhřimově hojně využila možnosti na stáncích krajských potravinářů a zemědělců ochutnat potraviny se značkou Regionální produkt nebo si odnést zdarma vzorky sadbových brambor. Nejpočetněji byli mezi vystavovateli zastoupeni drobní a střední producenti masných výrobků a nápojů, dále zemědělští prvovýrobci a dodavatelé zemědělské techniky.

text: Milan Pilař

Ženou regionu vrchní sestra Charity

Titul Žena regionu 2010 tentokrát putoval do Žďáru nad Sázavou. Laureátkou krajské ceny se stala Anna Janů, vedoucí Charitní ošetrovatelské služby.

„Nominace v této anketě mě velmi potěšila. Pro člověka, který je zvyklý celý život pečovat o druhé a dělat jim radost, je to milé ocenění. Děkuji všem za důvěru,“ podělila se o své pocity Anna Janů poté, co ve středu 18. srpna přijala výhru.

Anna Janů pochází z Nížkova, ale už sedmadvacet let žije ve Žďáru. Rodiče ji od dětství, stejně jako její čtyři sourozence, vychovávali v úctě k druhým. „Není proto divu, že její zaměstnání pomáhat druhým je zároveň i posláním, které vykonává s láskou a úsměvem,“ řekla o oceněné Lenka Judová z Oblastní charity Žďár nad Sázavou.

Janů nejdříve působila jako zdravotní sestra dětského oddělení v novoměstské nemocnici. Poté se věnovala rodině a výchově dětí. V roce 1993, kdy došlo ke znovuoobnovení žďárské Charity, stála

Anna Janů, Žena regionu 2010

u zrodu Charitní ošetrovatelské a pečovatelské služby na pozici vrchní sestry. V současné době koordinuje deset zdravotních sester ve třech pobočkách žďárského okresu a zastává funkci vedoucí v domě s pečovatelskou službou ve své rodné obci.

text a foto: Lucie Pátková

Červenostrakaté šampiónky podesáté. V Radešinské Svratce

Národní přehlídka plemenného skotu z nejlepších chovů českého strakatého plemene hostila 9. září již podesáté v historii Radešinská Svratka. Šampiónkou plemene pro rok 2010 vyhlásila mezinárodní porota Jiřinku z Agro Liboměřice, a. s. „Mezi regionálními chovateli zabodovalo se svým chovem i regionální Zemědělské družstvo Kožichovice,” informoval radní kraje Vysočina pro oblast zemědělství Josef Matějek.

Více než stovka kusů na vrcholné přehlídce reprezentovala to, co plemeno charakterizuje: vysokou hospodárnost produkce mléka i masa. Vysočina svými počty skotu (asi 210 tisíc kusů) představuje 15,6 % celkového stavu v ČR, tj. nejvíce ze všech krajů. A červenostrakaté? No přece ty nejtýpčtější kravičky, které maloval už Josef Lada a které k naší krajině patří asi nejvíce.

text: Milan Pilař foto: archiv kraje Vysočina

Libor Joukl (ČSSD) a Josef Matějek (ČSSD) při hodnocení skotu

Zapomenutí hrdinové na zámku v Náměšti

Tomáš Okurka, historik Městského muzea v Ústí nad Labem, zahájil v pátek 17. září výstavu Zapomenutí hrdinové mapující osudy rodiny Haugwitzů. Zahájení expozice se zúčastnila i hraběnka Johanna Haugwitz společně se svou sestřenicí.

Omluva

Roku 1781 vydal Josef II. toleranční patent, který znamenal náboženskou svobodu pro luterány, kalvinisty, pravoslavné a židy. Avšak teprve revoluční rok 1848 přinesl židovskému obyvatelstvu plná občanská práva, včetně práva volného pobytu. Takže právo volného pohybu pro Židy platilo v roce narození Julia Tandlera již 21 let a zajistil ho patent o zrušení nevolnictví a roboty z března 1848, platný ale až od března roku následujícího.

Za chybu, která se objevila v textu (byť zcela jiného zaměření) se čtenářům omlouváme a za upozornění na ni děkujeme jednomu z těch pozorných.

redakce

Pojmenovat si svůj dokumentární sen

Měsíc říjen je už tradičně v Jihlavě spojený s Mezinárodním festivalem dokumentárních filmů Jihlava, který představil jeho ředitel Marek Hovorka.

Festival se koná od 26. do 31. října již počtrnácté. V čem se drží tradice a v čem bude naopak výjimečný?

Vždy nám šlo o to uvádět dokumentární filmy v kinech, nevytlačovat je jen do nočních hodin televizních programů. V průběhu let se ukázalo, jak jsou festivalové projekce pro diváky zajímavým zážitkem. Diskuse s režiséry po jejich skončení přináší širší pohled na téma i autorskou zkušenost, ale i inspirativní zpětnou vazbu pro samotné tvůrce.

Co bude letos naopak nové a unikátní?

Letošním mottem je heslo Doc.Dream, pojmenovávající napětí mezi realitou a představou či snem o ní. Mám pocit, že se v dnešní době na vize a ideály rezignuje. Ale bez směřování, tedy bez snů a vizí, se pak ztrácí smysl – kreativní nahrazuje mechanické.

Marek Hovorka udělal z Jihlavy hlavní město filmového dokumentu, už počtrnácté zve jeho příznivce na Vysočinu

Nejsme stroje, tvořiví máme být každý den, ve velkém i vřadném. Letošní ročník je tak výzvou k pojmenování si vlastních snů.

Jaké jsou zásadní body letošního filmového programu festivalu?

Klíčový bude výběr dokumentárních

filmů o ekonomické krizi, jejích příčinách a důsledcích. Ve zvláštní sekci představíme nejnovější trendy televizních „reality“ formátů. Připravili jsme také sekci mapující nejnovější filmy, které se pohybují na hranici dokumentu a hrané kinematografie. A i letos festival

Do Brodu se poštěstě sjeli mladí novináři

Letní žurnalistická škola Karla Havlíčka Borovského (LŽŠ) se stala na Vysočině tradicí. Týdenní kemp určený zájemcům o média a Evropskou unii z řad studentů středních a vysokých škol odstartoval v Havlíčkově Brodě sérii přednášek, besed a workshopů otevřených i pro veřejnost v neděli 15. srpna.

Více než čtyři desítky účastníků školy pracovaly v pěti skupinách: televize, tisk, web, PR a marketing, rádio. „Můžeme být s průběhem spokojeni, protože se zlepšila znovu kvalita práce účastníků, velmi kvalitní byli také hosté. Těší nás samozřejmě i pochvala od rakouského velvyslance, který školu osobně navštívil, a rovněž

nabídka rakouské strany na spoluprádání mezinárodní žurnalistické konference v Havlíčkově Brodě v roce 2011,“ vyhodnotil Milan Pilař, organizátor šestého pokračování akce, jejímž hlavním tématem byly česko-rakouské vztahy v minulosti, současnosti i budoucnosti. Na Vysočinu proto přijel třeba Niklas Perzi, člen Rakousko-české historické komise, Barbara Coudenhove-Kalergi, redaktorka ÖRF, nebo Wolfgang Müller-Funk z Vídeňské univerzity. Ze své knihy Vyhnání Gerty Schnirch četla mladá autorka Kateřina Tučková a se studenty besedoval také přední český spisovatel Pavel Kohout.

text: Lucie Pátková foto: Milan Pilař

Mladí novináři při rozhovoru s archeology na louce Budínka u Dobronína

Knižní veletrh v Brodě bude letos jubilejní a bohatší

Podvacáté se otevrou v pátek 22. a v sobotu 23. října brány Podzimního knižního veletrhu, kterého se v kulturním domě Ostrov v Havlíčkově Brodě účastní více než 150 nakladatelů. „Ráda bych veřejnost pozvala například ke stánku Českého centra PEN klubu, kde budou spisovatelé sami prodávat knihy své a svých kolegů. Čtenáři se tak můžou setkat například s Jiřím Kratochvílem, Jáchymem Topolem, Petrou Hůlovou, Radkou Denemarkovou, Michalem Vieweghem, Irenou Douskovou a mnoha dalšími slavnými autory. Výtěžek z tohoto prodeje bude věnován ve prospěch Výboru pro vězněné spisovatele Mezinárodního PEN klubu,“ uvedla za pořadatele Markéta Hejkalová.

Veletrh podporuje už několik let kraj Vysočina, který věnuje také jednu z cen pro nejlepší knihy. „Cena kraje Vysočina v podobě šeku na šedesát tisíc korun čeká na nejkrásnější naučnou popřípadě populárně-naučnou knihu. Za velice důležitý moment tradičního veletrhu však považují také opravdu početnou účast malých a začínajících i exkluzivněji zaměřených nakladatelů, díky nimž se Podzimní knižní veletrh zařadil na špici nejširších

Podzimní knižní veletrh, Havlíčkův Brod
22. října 12.00 – 19.00
23. října 9.00 – 17.00

přehlídek současné české knižní produkce,“ připomněl Tomáš Škaryd (ČSSD), radní kraje Vysočina pro oblast kultury.

Další informace o veletrhu, vystavovatelích, jejich knihách i doprovodném programu lze nalézt na adrese www.virtualniveletrh.cz.

text a foto: Milan Pilař

Markéta Hejkalová, ředitelka Podzimního knižního veletrhu, nezapře svůj původ, je už třetí spisovatelskou generací

Mladý hudebník mučedníkem

Evangelický odboj z Jimramova – Václav Dobiáš

* 19. 9. 1920 Jimramov
† 10. 4. 1945 popraven v Drážďanech (Zwickau)

Nadějný mladík, kterému jedni znalci předpovídali závratnou hudební kariéru houslisty, druzí oceňovali jeho vynikající matematický talent a rozsáhlé fyzikální vzdělání, se narodil v evangelické rodině v Jimramově 19. září roku 1920.

Jako mladík odešel do Čelákovic a odtud na studia do Prahy, kde se aktivně zapojil do práce Evangelického střediska mládeže smíchovského sboru Jana Ámose Komenského Na Santošce.

Právě členové tohoto střediska se na podzim 1943 rozhodli, že nebudou pasivně čekat na porážku fašismu s rukama v klíně. A tehdy se stal Václav Dobiáš

Bustu Václava Dobiáše před česem poničil vandal

spoluzakladatelem protifašistické skupiny. S Karlem Hiršlem, Evženem Šestákem, Janem Mojžíšem, Jiřím Staňkem a dalšími se rozhodli vydávat ilegální časopis Předvoj.

Rodný dům Václava Dobiáše v Jimramově zdobí pamětní deska

Členkou tohoto sboru byla od roku 1935 také JUDr. Milada Horáková.

V březnu 1944 tito mladí vydali první číslo odbojového časopisu Předvoj a zakrátko

kolem něj vytvořili největší ilegální síť předkvětnového období. Nacisté po jeho zachycení podle kvality a jistého radikalismu odhadovali, že za vydáváním časopisu

musí stát vyškolení agenti z Moskvy, a proto proti němu nasadili všechny dostupné síly včetně nejlepších konfidentů, což se stalo mladíkům osudným. Právě Jiří Staněk narazil při navazování nového kontaktu na agenta gestapa, při útěku byl postřelen a na Jiráskově mostě zatčen. Následovaly domovní prohlídky a zatýkání, které se však nedotklo další skupiny, vzniklé také ve sboru Na Santošce, známé pod názvem Zpravodajská brigáda. Zatčení členové Předvoje byli popraveni většinou téměř na samém prahu svobody, v květnu 1945 v Terezíně. Václav Dobiáš je ve smrti předběhl o necelý měsíc. Byl odsouzen v Drážďanech a popraven ve Zwickau 10. 4. 1945.

Činnost supiny si po válce přivlastnili komunisté a tímto přemalováním skutečnosti chtěli jejich lžihistorici dokázat, že nekomunistický odboj nebyl významný.

Na rodném domě v Jimramově čp. 190 připomíná mladého mučedníka pamětní busta. Je připomenut také na pomníku obětem druhé světové války v Čelákovících.

text: Luboš Göbl foto: Václav Flesar

Na Roštejně straší!

Jedním z nejzachovalejších hradů Vysočiny je bezesporu Roštejn, který se nachází jihozápadně od Třeště, necelé tři kilometry od vsi Doupě, v jejímž katastru leží. Místní lidé vědí, že na hradě straší!

Hrad se tyčí v nadmořské výšce 677 metrů pouhých sedm kilometrů vzdušnou čarou od Javořice, nejvyššího kopce Českomoravské vrchoviny. Kol dokola ho objímá hustý hvozd a nebýt 45 metrů vysoké sedmiboké věže, byl by jím zcela pohlcen. Jeho historie sahá do doby gotické, kdy v první polovině 14. století nechali hrad vystavět páni z Hradce.

Od nich se také odvozuje jeho název, neboť měli v erbu růži, německy Rose, odtud Rosenstein, zkráceně a zkomoleně Roštejn. Předpokládá se, že původně plnil funkci obranného hradu a byl začleněn do celého systému pohraničních hradů od Bítova přes Jemnici až po Landštejn.

Roštejn vévodí krajině Jihlavska, GPS souřadnice 49°15'5.859"N, 15°25'34.124"E

O dvě století později hrad nechal přestavět Zachariáš z Hradce na renesanční lovecký hrádek s rozlehlou oborou. V této podobě se s většími či menšími opravami zachoval dodnes.V oboře byli od 16. století chováni mufloni, později přibyli daňci a černá zvěř.

Na hradě můžete navštívit dva okruhy: trasa A je delší a trvá zhruba čtyřicet minut,

trasa B zabere dvacet minut. Na trase B v Malém ochoze se nově vyskytují strašidla a příšerky v současnosti i dříve se vyskytující v českých zemích, na které budou přinejmenším děti určitě zvědavý. Rozhodně nevynechte návštěvu hradní věže, odkud je krásný pohled na okolní hvozdy.

text a foto: Petr Novák

Legenda Nikoly Šuhaje se vrátila do Koločavy

V závěru srpna se do zakarpatské Koločavy vrátil příběh Nikoly Šuhaje. Podle předlohy románu Ivana Olbrachta ze třicátých let minulého století ho tu natáčeli klienti ústavů sociální péče ze čtyř zemí střední Evropy. Za českou stranu v novém snímku budou vystupovat (ne)herci z Ústavu sociální péče v Těchobuzi (ÚSPMP).

„Už během natáčení se ukázalo, že výběr díla byl velice šťastný a bude žhavým adeptem na slušné umístění v soutěži,“ uvedl krajský radní pro oblast sociálních věcí Petr Krčál (ČSSD). Zajímavostí je, že film zůstane i ve finální podobě ve všech čtyřech mateřských jazycích herců, pouze k němu budou pořízeny čtyři druhy titulků.

Devítidenního natáčení se zúčastnili vedle klientů z Těchobuzi také neherci ze slovenského Zavaru při Trnavě, polského Lanowa nedaleko Krakova a ukrajinských Velšan v produkci Televize R1 Vysočina. Hlavní iniciátorkou projektu byla Simona Tomanová, ředitelka ÚSPMP Těchobuz, která se nechala inspirovat zkušenostmi nasbíranými při obdobném projektu v Polsku. „Naším záměrem je pokračovat v úspěšné mezinárodní spolupráci v oblasti sociální integrace klientů, chceme připravit a uskutečnit další program, ve kterém by lidé s mentálním postižením získali možnost seberealizace prostřednictvím umění,“ připomněla Tomanová.

Projekt podpořil podle organizátorů herec Miroslav Donutil, který ztvárnil roli Nikoly Šuhaje jak v divadelním projektu divadla Husa na provázku, tak ve filmu Balada pro banditu.

Slavnostní premiéra nového snímku se uskuteční na Vysočině v listopadu letošního roku. text Milan Pilař foto: Angelo Purgert

Štáb z Vysočiny natácel v krásné scénérii Zakarpatské Ukrajiny příběh známý z Olbrachtovy knihy

Kaše z lišek

Do tradiční kuchyně Vysočiny neodmyslitelně patří také houby, kterých roste v našem kraji v tuto roční dobu nespočet. Jeden zajímavý recept právě z lišek zaslala Vlasta Černovská z Jihlavy a pojmenovala ho Kaše z lišek.

„Houby drobně nasekáme a vaříme s přiměřeným množstvím osolené vody. Vaříme dlouho, minimálně 30 minut, neboť jsou tuhé,“ radí Vlasta Černovská.

Měkké lišky postupně zasypeme krupicí

a za stálého míchání vaříme ještě 15 minut. Vodu během vaření doplňujeme. Hotovou kaši pomastíme už na talíři máslem. „Lišky jsou také dobré v bílé polévce z mléka nebo kyselé smetany, zahuštěné hladkou moukou, můžeme doplnit

i kostkami brambor,“ prozrazuje Černovská. Pokud také znáte typické recepty kraje Vysočina, stačí nám je zaslat. Nejlepší recepty otiskneme a autora oceníme.

text: Monika Fiedlerová

Výstava Zahrada Vysočiny zaplní zámek v Žirovnici

Výstava Zahrada Vysočiny se uskuteční ve dnech 16. – 18. října v Žirovnici. Slavnostní zahájení proběhne v sobotu 16. října od 9 hodin na nádvoří žirovnického zámku, jehož všechny prostory včetně přilehlého špýcharu expozice zaplní.

„Vystavovat budeme ovoce, zeleninu a chryzantémy. Exponáty vystavují výzkumné ústavy Průhonice a Holovousy i další přední šlechtitelé a pěstitelé z celé republiky. Na návštěvníky čeká přes dvě stě odrůd jablek včetně nově

vyšlechtěných odrůd, široký sortiment hrušek ze ŠS v Těchobuzicích, unikátní výběr stolních odrůd vinné révy a desítky odrůd hrnkových i řezových chryzantém. Součástí zelinářské expozice bude i přehlídka nových odrůd stolních brambor,“ uvedl Josef Kříž, předseda ZO Českého zahrádkářského svazu v Žirovnici.

Pořadatelé zajistili pro návštěvníky výstavy kvalitní občerstvení, prodej zahrádkářských výpěstků a odbornou poradnu. text: Milan Pilař foto: Josef Kříž

Pestrý výběr jablek najdou návštěvníci každý rok na nádvoří žirovnického zámku

Křížovka o ceny

Sdružení mládeže při evangelickém sboru Na Santošce mělo roku 1943 104 osob včetně přivedených hostů. Členkou byla například i Milada Horáková a také Adolf Karlovský, který byl v roce 1940 spolu s B. Klikou iniciátorem vytvoření jiné odbojové skupiny, zpravodajské vojenské ilegální organizace vystupující pod zkratkou ZB (Zpravodajská brigáda). Skupina měla počátkem roku 1945 na 2000 členů a byla... (viz. tajenka)

Autor: Martin Němec	Slovenská řeka a přehrada	Jasný meteorit	Býv. SPZ okr. Nové Zámky	Jednotka elektrického odporu	Anglicky „mýdlo“		Česneková polévka (zastar.)	Hlavní město Indonésie	Ludolfovo číslo	Anglicky „led“	Řešeta		Octan	Výtvarná technika za použití linolea	Značka elektronvoltu	Hydraulické zařízení	Zahradní besídka		Íránské hlavní město	Ampérzávit (značka)	Jednostopé vozidlo	Kopie (množ. č.)
Peněžní částka						Amortizace	Pohádková přišera					Dědičný základ znaku						Na onom místě (básnic.)				
1. díl tajenky												Nevoják	Příslušník nomádského kmene					Starořecký bajkář	Pobít na povrchu			
Chemická značka hliníku			Býv. němec. měnová jednotka Prorážet						Etylén Edisonovo jméno						Hromada slámy 365 dní (zdrobněle)					Volání na drubež Podbradek		
Infekční činitel				Angl. nepromokavá bunda	Mazadlo					Původce díla Aerobní živočich						Způsob rodání karek	Úbytek váhy kapalín					
První muž						Australský vačnatel	Typ karosérií vozů					4. díl tajenky	Sladkovodní ryby									
	Opětovně	Znovu Hnací ústrojí				Element	Italské přístavní město					Dřevěné hole	Značka niobu				Část kamen (nár.)	Jm. herečky Aimée			Křídlo budovy	Trudovina (uhry)
Ztratit se							Zničení najetím Jihoamerický keř						Mohutný trop. strom	Bývalá zn. žiletek					Hudební značka	Anička		
Anglický zápor				Přikryvka	Vřskot (básnický)				Zemědělská práce	Zámezi (ve sportu)				Rostlina dosna	Horní tok Berounky				Část houslí	Želatinový krém		
Oděvní tvorba (zkratka)			Roční období	Německý souhlas				Beduinský plášť	Zn. českých letadel				Římskými čísly 995	SPZ okr. Louny		Anglicky „dlouhý“	Značka kryptonu			Staročekské zájm.	Italský souhlas	
2. díl tajenky																						
Asijská pálenka z rýže						Rytmičský celek						Bratislavský fotbal. klub										Nápověda Anouk, Avot, dekaló.

Na dva vylosované úspěšné luštitelé, kteří pošlou správné řešení tajenky na adresu vydavatele R MEDIA, spol. s r. o., Dobrovského 25, 170 55 Praha 7 do 10. v měsíci následujícím po vyjítí aktuálního čísla Kraje Vysočina (rozhoduje poštovní razítko), čekají hodnotné věcné ceny s logem Kraje Vysočina. Znění tajenky přineseme v následujícím čísle spolu se jmény výherců. Výherci losování úspěšných luštitelů křížovky z minulého čísla jsou Staňa Večeřová z Třebíče a Jiří Lebeda z Vilémova.

Máte doma starý mobil?

Může být ještě užitečný!

Kraj Vysočina a neziskový kolektivní systém ASEKOL vyhlašují akci na podporu sběru a recyklace vysloužilých mobilních telefonů. Své staré mobilní telefony odešlete zdarma prostřednictvím odpovědní obálky, kterou jste dostali spolu s měsíčníkem Kraj Vysočina do svých schránek. Více informací o projektu najdete na www.venujmobil.cz.

Funkční přístroje získají děti v pěstounských rodinách v kraji Vysočina a nefunkční budou recyklovány.

Akce bude zahájena 1. 10. a ukončena 1. 11. 2010.
Zapojte se a můžete vyhrát zajímavé ceny!

Soutěžní kupóny se správně vyplněnými adresáty budou v polovině listopadu slosovány.

Co můžete vyhrát?

- 1x fotoaparát v hodnotě 6 000,- Kč
- 1x navigaci v hodnotě 3 500,- Kč
- 1x mobilní telefon v hodnotě 2 000,- Kč
- a 17x dobíjecí kupón v hodnotě 500,- Kč

12/09-VII/10

PODZIMNÍ KONFERENCE ZDRAVÝCH ŠKOL NA VYSOČINĚ

21. října 2010, 9.00 hod., sídlo kraje Vysočina, Žižkova ul. 57, 587 33 Jihlava
Zasedací místnost B3.15 kongresového centra

Konference je určena zejména zástupcům základních a mateřských škol, kteří mají program ve své kompetenci, ale také další zájemcům o tuto problematiku.

Přítomní zájemci o zavedení programu „Zdravé školy“ tak budou mít možnost seznámit se s konkrétními činnostmi, které tyto školy dělají pro své žáky. Aktivita se koná v rámci projektu Zdravý kraj vysočina.

Více informací na www.kr-vysocina.cz, sekce Zdravý kraj

02/09-VII/10

Tato reklamní plocha může být vaše!

Inzerát typu G – 1/16 – 68 x 102 mm
za 13 000 Kč

Kompletní ceník na
www.iKrajvysocina.cz

Památkám na Vysočině pomohly norské fondy

Šest památek v regionu dostalo novou tvář díky Finančnímu mechanismu EHP/Norsko v programovém období 2004–2009. Na obnovu kulturního dědictví Vysočiny realizovanou prostřednictvím individuálních subprojektů se podařilo získat dotaci ve výši 600 tisíc euro.

Samotné stavební a restaurátorské práce probíhaly v letech 2008–2009. „Kromě toho, že se proinvestovalo celkem 705 tisíc euro, získali vlastníci památek neocenitelnou zkušenost s využitím evropských fondů. „To potvrzuje i fakt, že někteří z nich posléze získali další finanční prostředky z fondů Evropské unie na pokračování obnovy a prezentace objektů veřejnosti,“ uvedla Olga Čermáková z krajského odboru kultury a památkové péče.

Celkem se o dotaci EHP/Norsko ucházelo devatenáct projektů, opraveno bylo však pouze šest budov. Poslední administrativní práce budou ukončeny v letošním roce.

Opravené památky:

- Restaurace oltáře svatého Floriána v kostele svatého Víta v Pelhřimově (0,8 mil. korun)
- Rekonstrukce věže kostela svatého Petra a Pavla v Nové Říši (3,2 mil. korun)
- Obnova objektu radnice v Telči I. etapa (3,7 mil. korun)
- Rekonstrukce krovu a opláštění střechy barokního zámku v Myslibořicích (5,3 mil. korun)
- Stavební úpravy kostela svatého Filipa a Jakuba v Žirovnici (4,8 mil. korun)
- Stavební úpravy kostela svatého Jakuba Staršího v Křeči (1,3 mil. korun)

Aktivně a s úsměvem se srdcem na dlani

Pozvánka

Odbor sociálních věcí Krajského úřadu kraje Vysočina
Vás srdečně zve na finálové kolo setkání uživatelů zařízení sociální péče v kraji Vysočina
pod záštitou hejtmana kraje Vysočina Jiřího Běhouňka
a radního kraje Vysočina Petra Krčála s názvem

Srdce na dlani VII.

6. října 2010, Sídlo kraje Vysočina, Žižkova 57, Jihlava

Program:

- 9.30 slavnostní zahájení
- 10.00 prezentace uživatelů zařízení sociálních služeb
- 11.30 vylosování výherců ze semifinálového kola
- 12.00 finálová soutěž
- 12.30 vyhlášení vítězů a představení společného výtvarného díla
- 13.00 závěr setkání

Tato reklamní plocha může být vaše!

Inzerát typu F – 1/8 – 140,5 x 102 mm
za 25 000 Kč

Kompletní ceník na
www.iKrajvysocina.cz

PRO RADOST I UŽITEK

Podívejte se na naši bohatou nabídku na www.popron.cz
(více než 30.000 položek!)

- FILM
- PRO DĚTI
- BYDLENÍ A DOMÁCNOST
- KNIHY
- HUDBA
- TĚLO A ZDRAVÍ

• MÓDA A DOPLŇKY

- VOLNÝ ČAS A HOBBY
- HRY A SOFTWARE

Napište či zavolejte si o náš aktuální katalog!

Tel.: 227 000 227 • e-mail: katalog@popron.cz

POP RON

zboží skladem zaručuje rychlé vyřízení objednávky

zboží zašleme ZDARMA při objednávce nad 1500,- Kč

www.csas.cz informační linka: 800 207 207

Důvod č. 56:
Víme kdo je kdo,
proto nabízíme půjčku
ihned a na míru

50 000 Kč
za 969 Kč
měsíčně

ČESKÁ SPOŘITELNA
Jsme Vám blíž.

Protože své klienty dobře známe, umíme jim rovnou nabídnout půjčku ve výši, jakou mohou pohodlně splácet. Může to být až 500 000 Kč bez ručitele. Navíc s možností pojištění schopnosti splácet. Na výběr máme také akční půjčky se zvýhodněnými splátkami. Přijďte se zeptat na svou předem schválenou půjčku i Vy. Poznáte tak další dobrý důvod, proč být naším klientem. Bližší informace Vám rádi poskytneme v naší pobočce Havlíčkův Brod, Havlíčkovo nám. 168, tel.: 569 496 911.
RPSN od 9,8 %

Rmedia
komunikační agentura

- Jsme 100% dceřinou společností ECONOMIA a.s., a svým klientům nabízíme komplexní vydavatelský servis – klientské časopisy, magazíny a noviny na klíč: od koncepce, redakčního a grafického zpracování přes tisk až po distribuci a zpětnou vazbu.
- Dále nabízíme klientům tvorbu dalších firemních publikací jako jsou profily společností, výroční zprávy, katalogy, exkluzivní publikace, brožury, kalendáře, webové stránky nebo POS materiály.
- Díky příslušnosti k velkému vydavatelskému domu máme velmi silnou pozici mezi řadou tiskáren i distribučních společností, a tak dokážeme pro své klienty zajistit vysoce konkurenční cenové i termínové podmínky.
- V roce 2010 jsme se umístili na 2. místě v prestižní soutěži ZLATÝ STŘEDNÍK za vydávané noviny HORNÍK, v kategorii Nejlepší interní noviny.

- **Seznam klientů za poslední 3 roky:**
Bison & Rose, BOLTON CZECHIA, Deee Communication, Economia, Generali Pojišťovna, GTS NOVERA, Jockey Club ČR, Krajský úřad kraje Vysočina, Národní památkový ústav, NOVOTISK, OKD, POPRON média, RWE Transgas, T.T.V., Veletrhy Brno

R MEDIA, spol. s r.o.
Dobrovského 25, 170 55 Praha 7
tel.: +420 233 071 639
mobil: +420 737 220 035
e-mail: david.svabenicky@rmedia.cz

Deset let kraje

Vzdělání: V roce 2004 Parlament České republiky přijal a prezident Václav Klaus následně podepsal zákon č. 375/2004 Sb., o zřízení Vysoké školy polytechnické Jihlava. Vznikla tak první neuniverzitní veřejná vysoká škola v regionu, která ve velice krátké době akreditovala studijní obory Finance a řízení a Cestovní ruch. První studenti zasedli do poslucháren v únoru 2005. V ten okamžik se završila maximální snaha kraje Vysočina o zajištění dostupného vysokoškolského vzdělání i pro obyvatele Vysočiny.

Zahraniční vztahy: V rámci budování zahraničních vztahů uzavřel kraj Vysočina už v roce 2002 smlouvu o vzájemné spolupráci se spolkovou zemí Dolní Rakousko. Současné společné aktivity jsou zaměřeny i na středoškolské vzdělávání a ochranu před katastrofami včetně vzájemné pomoci při čerpání evropských dotací určených pro přeshraniční spolupráci. Mezi oběma regiony se podařilo např. propojit slevový systém tzv. Rodinných pasů. Po třech letech vzájemného poznávání kraj Vysočina podepsal v roce 2006 oficiální smlouvu o spolupráci se severofrancouzským regionem Champagne-Ardenne. Spolupráce mezi regiony funguje v kulturních aktivitách, výuce francouzského jazyka prostřednictvím rodilých mluvčích nebo v oblasti sportu. Ve stejném roce si Vysočina začala vyměňovat stážisty i se slovenským Nitranským samosprávným krajem a italským regionem Friuli Venezia Giulia. Nejmladším z rodiny partnerských regionů Vysočiny je Zakarpatská oblast Ukrajiny. Ve spolupráci s tímto regionem se odráží podpora v posílení cestovního ruchu a dílčí modernizace školního a zdravotnického zázemí.

text: redakce

Hejtmán Vysočiny předsedou Regionální rady Jihovýchod

Jiří Běhounek

V pátek 17. září zvolila Regionální rada Jihovýchod novým předsedou Jiřího Běhouneka, hejtmana kraje Vysočina (nezávislý za ČSSD). Jiří Běhounek si vyměnil post s dosavadním předsedou rady, hejtmánem Jihomoravského kraje Michalem Haškem, který se naopak stal místopředsedou.

text: Milan Pilař

Zadavatel: kraj Vysočina

Vydavatel:

Rmedia
komunikační agentura

R MEDIA, spol. s r.o.
Dobrovského 25, 170 55 Praha 7

Kontakty:

Ing. David Švábenický – ředitel společnosti
tel.: +420 233 071 639
mobil: +420 737 220 035
fax: +420 233 072 049
e-mail: david.svabenicky@rmedia.cz

Šéfredaktor: Milan Pilař

mobil: +420 724 767 164
e-mail: milan.pilar@rmedia.cz

Redakční rada: Jaroslav Hulák,
Vladimír Novotný, Drahoslav Oulehla,
Jiří Běhounek, Ivo Rohovský, Ivana Šteklová, David Švábenický, Milan Pilař

Adresa redakce:

R MEDIA, spol. s r.o., pobočka Havlíčkův Brod,
Mediální centrum, B. Kobzínové 2020,
580 01 Havlíčkův Brod

Příjem inzerce: Vladimír Sedláček

mobil: +420 603 177 962
fax: +420 233 072 049
e-mail: vladimir.sedlacek@rmedia.cz

Registrováno pod číslem MK ČR E 14751.

www.iKrajvysocina.cz

Na všeobecné otázky odpovídal prezident Václav Klaus při setkání se studenty Gymnázia v Jihlavě,

Prezidentskou návštěvu připravovaly dvě Rychlé rotý krajského úřadu

Program prezidentské návštěvy ležel především na bedrech Ivany Šteklové, vedoucí odboru sekretariátu hejtmana kraje Vysočina. Čtenářům tak v rozhovoru přibližuje zákulisí příprav:

Hlava státu navštíví Vysočinu již poněkoliště v krátkých dějinách kraje, byla ta poslední návštěva v něm jiná?

Prezident Václav Klaus navštívil Vysočinu už potřetí, a proto jsme se snažili zařadit do programu místa, kde ještě nikdy nebyl.

Co se týče přípravy návštěvy, nedá se říci, že by byla jiná, pouze jsme se všichni snažili, abychom udrželi standard nastavený za minulých návštěv, na tom nám opravdu velmi záleželo. A také na tom, abychom poskytli kvalitní servis hejtmánovi, pro

kterého byla návštěva prezidenta republiky v kraji premiérou.

Podle jakého klíče vzniká program a určují se místa, která prezident navštíví? Přišla s nějakými tipy jeho kancelář, nebo všechno program vznikl u vás na úřadě?

První návrh programu vznikl v dubnu. Navržená místa jsme museli poskládat logisticky tak, aby jednotlivé přejezdy nebyly příliš dlouhé, každý den jsme věnovali jednomu až dvěma okresům. Kancelář prezidenta neměla žádné zvláštní požadavky, ale některé body programu jsme doplnili na základě jejich doporučení.

Můžete prozradit nějakou zajímavost ze zákulisí návštěvy?

Zajímavostí bylo určitě odhalení dřevěné sochy poutníka na Křemešniku, zmíněná socha váží 800 kg a je vysoká 2,8 metru, takže už samotný převoz a usazení sochy byly velmi zajímavé.

Druhý večer návštěvy jsme si připomněli 70. výročí Bitvy o Británii, do které

zasáhli i letci z Vysočiny. Prezident se pozdravil s dcerami Karla Kuttelwaschera, synovcem Viléma Götha a s Imrichem Gablechem, kterému za jeho odbojovou činnost v RAF udělil řád Bílého lva.

Kdo celou návštěvu připravoval?

Jsem zvyklý pracovat ve dvou týmech, pracovně jim říkáme Rychlá rota 1 a Rychlá rota 2, kdy jeden tým jel v době návštěvy zhruba hodinu a půl před prezidentskou kolonou a připravoval jednotlivá setkání, založení jmenovek, slavnostních menu a byl konzultačním týmem pro starosty v případě potřeby dolažení posledních nejasností. Druhý tým doprovázel prezidenta a hejtmana, v případě odděleného dámského programu jsme se i my s kolegou dělili a poskytovali servis oběma skupinám. Kolegové, kteří se mnou návštěvu připravovali, jsou skvělí, svým vysoce zodpovědným a profesionálním přístupem, kdy se velmi často práci věnovali nad rámec pracovních povinností a osobního volného času, přispěli nemalou měrou ke zdárnému průběhu návštěvy. Velmi si jejich práce a přístupu vážím.

text: Milan Pilař foto: Luboš Pavlíček

Tradiční výrobce lyží z Nového Města na Moravě vyrobil originální potisk přímo na míru prezidenta České republiky

S úsměvem zahájil Václav Klaus v Ledči nad Sázavou svou třetí návštěvu Vysočiny, foto: Jiří Sladkovský

S krajskými policisty stačil prezident České republiky probrat témata odměňování pracovníků z veřejných rozpočtů a nebo naplněnost tabulkových míst

Prezidentský pár při návštěvě kláštera v Nové Říši za přítomnosti opata kláštera Mariana Rudolfa Kosíka

S Vysočinou se prezident České republiky Václav Klaus rozloučil v Netině